

ACC. N:R. No. 8092:1-8.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: _____ Adress: _____
Socken: KALMAR Berättat av: Dykare Claes Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spökhistorier.	s. 1.
Spå-Lovisa.	s. 1.
Annoverstugan.	s. 1.
Ett prästminne från min skoltid.	s. 2-3.
Rössla-Pelle.	s. 4.
Pelle Domprost.	s. 5.
Rotmans blå gossar.	s. 6.
Bankska mordet.	s. 7.
Ljusutbränning o. ljusinbränning.	s. 8.
Hornas.	s. 8.

ACC. N.R. 8092:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Dykare Claes
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i: Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spökhistorier
känner jag inte till några .
Spå-Lovisa
känner jag inte till.
Annoverstugan
känner jag inte till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8092:2.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söcken: KALMAR Berättat av: Dykare
Claes Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ett prästminne från min skoltid.

-På 1860-talet började metodistförsamlingen här i Kalmar få fasta rötter bland befolkningen, och därmed uppstod också stridigheter mellan kyrkans präster och metodistförsamlingen. Vi hade här en pastor, som hette Pettersson. Han besökte metodistkyrkan en afton. På den tiden var inte Södra infartsvägen anlagd utan det var bara en smal träbro, som gick från Kvarnholmen till Malmen, där Metodistkyrkan låg. Men som sagt en kväll besökte pastor Pettersson metodistkyrkan, och nästa morgon saknade förste komministern Löttiga honom. De två voro nämligen kamrater i Domkyrkan. Löttiga stängde in sin hund på morgonen, och sedan begav han sig ut för att söka efter pastor Pettersson. Det hade frusit tunn is på natten, och han såg något svart sticka upp i iskanten mitt för vårt gamla rökhus, som låg litet ifrån den träbro, som pastor Pettersson passerat. På den tiden var det folk- och småskola å Norregård, och jag gick i första folkskolan där. När vi gick hem till middag, då hade de just funnit pastorn. De var ute och tog upp honom med en flateka. Sedan blev det undersökning, och metodistförsamlingen blev misstänkt. Det sades att någon inom församlingen hade utfört dådet. Där var nämligen en murare, som hette Ekelund, och han blev anhållen. Själv tillhörde han inte metodistförsamlingen men väl hans fru och därtill kom att han var en ljusskygg person. Men han blev frigiven, för det fanns inga bevis.

Trettio å trettiofem år efter denna olyckshändelse var där en norsk timmerman, som låg på sin dödsbädd, och han bekände, att han varit i Kalmar just vid den tiden och att han mött den där prästen på den smala träbron. Prästen hade mött den norske timmermannen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. No. 8092:3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Dykare
Söcken: KAIMAR Berättat av: Claes Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i sällskap med två andra sjömän, och när de tre svurit hade prästen förmanat dem för att de missbrukade Guds namn. Då blev den norske sjömannen vred och slog prästen i huvudet med en knölpåk samt kastade honom i sjön. Samtidigt låg där en brigg vid Elevatorkajen och lossade barlast och han gick sedan ombord där.

Denne präst som han slog ihjäl var son till en äldre pensionerad inspektor och han var svåger med stadsfogde Johnsson, som var här, och det lever barn efter den stadsfogden, som kan intyga sanningsenligheten i min berättelse.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. No. 8092:4.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Dykare
Söcken: KALMAR Berättat av: Claes Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bössla-Pelle.

-Apropå Ekelund, som blev beskylld för mordet på prästen så erinrar jag min en annan historia. Det fanns på den tiden en handlare Pettersson, även kallad Rössla-Pelle. Han processade sig till gården efter denne Ekelund, som en dag tänkte skjuta Rössla-Pelle, men revolvern klickade. Ekelund blev i alla fall arresterad av vår stads - fiskal Kindbom, som fick hand om revolvern. När han gick hem från poliskontoret hade han revolvern i fickan. Han skulle hem och undersöka varför vapnet klickat. Han hade en liten mekanisk verkstad, och då mötte han en god vän till sig. Han tog därvid upp revolvern, höll upp den och sade:

-Akta dig, för eljest skjuter jag dig!

I detsamma gick skottet av, och kulan träffade vännen i axeln. Vännen levde visserligen många år efter detta äventyr, men kulan satt där den satt i axeln. Detta skedde mitt för gamla läroverket mitt på solklara dagen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M 8092:5

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Dykare
Söcken: KALMAR Berättat av: Claes Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pelle Domprost.

-Det var så att vi fått vår förste domprost, Warholm, till Kalmar, och då gick folk ovanligt flitigt i kyrkan och hörde denne nye predikant. Emellertid var Pelle Larsson också i kyrkan, och eftersom han var litet påstryken pratade han litet väl högt, ja, så högt, att de fick leda ut honom mitt under pågående gudstjänst. På den tiden var det synnerligen vanligt att folk fick ett öknamn, när de visat sina framfötter, och då fick han namnet "Pelle Domprost" av sina kamrater, och det fick han behålla så länge han levde. Han var gift med en hygglig kvinna, och hans far var bryggare, så han var ju inte så barskrapad precis, men han skötte sig dåligt, så att hans hustru fick börja arbeta. Hon började sälja mat och kaffe på Hotell Räckle nedanför Vallen och försörjde sig till dödsdagar med det. Men Pelle Domprost dog långt före henne.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8092:6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Dykare Claes
 Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
 Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Rotmans blå gossar.

-Nu skall vi ta ett minne från 1865. På den tiden var här en lotsfördelningschef, som hette Rotman. Han hade antagligen varit officer vid flottan förut. Han var ångbåtskommissionär för de första båtarna som gick till Kalmar från Stockholm. Här var inte så stora kajer då längs Skeppsbron. Här var tvärtom helt litet med kajplatser, så svängrummet var inte så stort. Det var inte så djupt heller i hamnen på den tiden. Men Rotman hade i alla fall tre äldre karlar, som passade båtarna och tog hand om trossarna. De kallades för Rotmans "blå gossar". Det var Hörgren, Nyberg och "Kanon". En sen höstmorgon fann de "Kanon" liggande död i en båt. Vi hade då här en boktryckare, som även var redaktör för tidningen "Kalmar", som hette Otto Westin, och han skrev en visa om denna "Kanon", som jag tror jag erinrar mig än i dag:

En afton i höstas att ta emot trossar
 begav sig en av Rotmans blå gossar,
 men aldrig från farkosten klev han på bron,
 ty döder i båten låg Rotmans kanon,
 och varutav dog han, det frågar jag Eder,
 Jo, endast i brist av mat och av kläder/utt.kleder/
 ty näver och trasa fick utgöra skon,
 och därför kreverade Rotmans kanon.
 En afton då "Bore" helt hastigt till bryggan nedrusar
 röt Ornmark/kaptenen /:var är kommissionären och hans
 busar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

N. 8092:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Dykare Claes
 Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
 Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bankska mordet.

-Nu skall jag berätta litet om när Bank slog ihjäl sin hustru. Det var ett mord, som alla människor talade om på sin tid. Det var för resten min mor som anmälde honom! Så den saken har jag bättre reda på än någon annan här i staden. Då var jag visserligen inte född, men jag hörde min mor och far berätta om den hundratals gånger. Bank var den siste som avrättades. Då gick Vallarna runt sta'n, men vid Proviantgatan hade de grävt in i Vallen. Där låg tre till fyra hus, och där låg också en stuga, som Bank ägde. Det var en lördagskväll som han slog ihjäl sin hustru. På söndagseftermiddagen satt det några fruntimmer uppe på Vallen och solade sig, och de kunde se rätt ned genom Banks fönster, och de såg, att han höll på att sy in sin hustru och att han tydligen tänkte ge sig ut och dränka henne se'n på natten. Det här såg fruntimren och en fångknekt vid fängelset rådde om en av de här småstugorna. Min mor bodde där, och hon talade om vad hon sett för den här fångknekten och han anmälde det för polisen, att de inte sett Banks hustru på ett par tre dagar. Bank blev häktad innan han hann fara ut och dränka sin hustru. Han blev dömd till avrättning med halshuggning, vilket utfördes en fjärdedels mil utanför staden vid Galgbacken. Min mor och min äldsta syster var där ute och såg på. Soldater bildade "spett-sko". Bank åkte ut i en kärra med prästen bredvid sig. När huvudet föll, var där en barberare, som hette Prim, som räckte fram en skopa som han fick litet blod i. Hade han inte varit så kvick som han var, så hade väl även han/barberaren/fått smaka yxan av skarprättaren. Blodet skulle ha ha för att bota fallandesjuka med.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8092:8.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Dykare Claes
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusutbränning o. ljusinbränning.

fn
-Den 26 mars var det ljusutbränning/med ä/ och den 26 sept. var det ljusinbränning/med ä/. Dessa bägge fester hade vi hos svarvare och blockmakare ⁱⁿ Ternström. Där var jag som ung nämligen. Dessa högtider förekom dock även hos andra hantverkare än svarvare, men inte hos målare. Jag var i 2½ år hos en målare, men där hade vi ingenting sådant, men så är ju målaryrket ett yrke som i hög grad är beroende av dagsljus. Man arbetar över huvud taget inte vid konstgjord belysning för färgernas skull. Vid festerna som vi hade åt och söp vi på verkstaden. Hos en del andra mästare hade de sammankomsterna i familjen, men Ternström var absolutist.

Hornas.

-Hornas känner jag inte till, men till nygifta brukade de förr lägga en hästsko i sängen.

Skriv endast på denna sida!